

Armoedestatistiek Caribisch Nederland

Nadine Wesselius

Reinder Lok

CBS Heerlen
CBS-weg 11
6412 EX Heerlen
Postbus 4481
6401 CZ Heerlen
+31 45 570 60 00
www.cbs.nl

projectnummer

PR003919
SER
15 juli 2026

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Achtergrond	5
3.	Armoede meten	6
3.1	Inkomens- en bestedingsbegrip	6
3.2	Populatie afbakening	7
4.	Bepalen van de armoedegrens	9
4.1	Nibud voorbeeldbegroting	9
4.2	Woonlasten	12
5.	Cijfers over armoede in Caribisch Nederland	14
5.1	Prevalentie van armoede	14
5.2	Intensiteit van armoede	16
5.3	Spreiding van armoede	18
	Samenvatting	20
	Literatuurlijst	22
	Bijlage 1. Nibud voorbeeldbegrotingen (excl. huur)	23
	Bijlage 2. Huur	25

1. Inleiding

Op advies van de Commissie Sociaal Minimum Caribisch Nederland heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) het CBS gevraagd een nieuwe armoedestatistiek te ontwikkelen voor Caribisch Nederland. Tegelijk is er voor Europees Nederland een nieuwe methode om armoede te meten ontwikkeld, waar het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor Caribisch Nederland graag bij aansluit.

Er is gekozen voor een onderzoek in 2 fasen. In fase 1 wordt de basisvariant voor de armoedestatistiek ingericht. Fase 2 is een haalbaarheidsstudie die de mogelijkheden bekijkt om de armoedestatistiek met aanvullende databronnen beter aan te sluiten bij de Europees Nederlandse armoede-definitie voor wat betreft werkelijke lasten en vermogen. In dit rapport wordt uitgelegd hoe de nieuwe armoedegrens (fase 1) toegepast wordt op de situatie in Caribisch Nederland. Naast verantwoording over de methodologische keuzes die gemaakt zijn, worden in dit rapport de eerste uitkomsten gepresenteerd.

2. Achtergrond

Nieuwe armoedestatistiek Europees Nederland

In Europees Nederland werden voorheen door verschillende instituten verschillende armoedestatistieken gepubliceerd. Voor gebruikers was dit verwarrend, en bovendien lag selectief gebruik op de loer. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud), en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hebben daarom in een gezamenlijk project een nieuwe armoedestatistiek ontwikkeld, voortbordurend op het werk voor de Commissie Sociaal Minimum, en gebruikmakend van de actuele stand van zaken van de databeschikbaarheid binnen het CBS. Het oude armoedecriterium van het CBS (lage-inkomensgrens) combineerde het gestandaardiseerd besteedbaar inkomen met een vaste norm (bijstandsniveau 1979) welke alleen met de CPI werd geactualiseerd. In de nieuwe methodiek worden ten opzichte hiervan verschillende verbeteringen toegepast, waarvan dit de belangrijkste zijn:

- a) op basis van het vermogen uitsluiten van huishoudens met voldoende reserves;
- b) het vaststellen van jaarlijkse normbudgetten per huishoudenssamenstelling;
- c) het meetellen van onvermijdbare uitgaven die afwijken van de normbedragen.

Het gebruik van de normbudgetten leidt er bovendien toe dat de concepten van standaardisatie en prijsontwikkeling niet meer zijn gebaseerd op data van de hele bevolking, maar zijn gespecificeerd voor de huishoudenssamenstelling en de bestedingen onderaan de inkomensladder.

Toepassing op Caribisch Nederland

Het nieuwe armoedeconcept is ook toepasbaar op Caribisch Nederland. Voor de basisvariant (fase 1) zijn het besteedbaar inkomen en de Nibud voorbeeldbegrotingen de essentiële ingrediënten. Vermogen en onvermijdelijke uitgaven doen (vooralsnog) niet mee. Daarnaast spelen in de armoedeafbakening ook enkele meer technische aspecten een rol. Het gaat dan om de populatie, de omgang met stromen in en uit de populatie, en de typering van studentenhuishoudens.

Er wordt gebruik gemaakt van voorlopige inkomensgegevens 2023 en 2024. Nibud heeft minimumvoorbeeldbegrotingen voor 2023 en 2024 beschikbaar gesteld.

3. Armoede meten

In het verlengde van de armoedestatistiek Europees Nederland wordt de armoede op Caribisch Nederland gemeten aan de hand van het besteedbaar inkomen dat afgezet wordt tegen de armoedegrens. Als het besteedbaar inkomen lager is dan de armoedegrens dan is er sprake van armoede. De armoedepopulatie beperkt zich tot particuliere huishoudens met waargenomen inkomen.

3.1 Inkomens- en bestedingsbegrip

Het inkomensbegrip voor Caribisch Nederland is conceptueel gelijk aan het besteedbaar inkomen zoals in Europees Nederland toegepast. Het besteedbaar inkomen is samengesteld uit inkomen uit arbeid, eigen onderneming en vermogen, en overdrachtsinkomen bestaande uit uitkeringen (inclusief kinderbijslag, energietoeslag en studiefinanciering), pensioen en ontvangen partneralimentatie. Het inkomen wordt verminderd met betaalde rente op schulden, betaalde partneralimentatie en premies en belastingen. Daarnaast is het 'besteedbaar inkomen' een gecoördineerd begrip. Dat wil zeggen dat het consistent is met de definities van de begrippen 'bestedingen', 'prijzen', en 'consumentenprijsindex'. Beleid met betrekking tot de inkomsten en uitgaven van huishoudens komt daarom op één plek tot uitdrukking in de koopkracht van huishoudens: ofwel in het inkomensbegrip ofwel in het prijzenbegrip. Een belangrijk voorbeeld is het huurbeleid. Huishoudens betalen bijvoorbeeld lage huren vanwege regels met betrekking tot het puntenstelsel, de organisatie via de woningstichtingen, en maximering van de huurstijging. Omdat dit alles rechtstreeks in de huurprijs tot uitdrukking komt, wordt de ontwikkeling hier gemeten via de prijzen, en dus via de CPI. Daarnaast ontvangen huishoudens ook inkomensondersteuning om de huren te betalen, de zogenaamde huurtoeslag. Deze regeling grijpt niet direct in op de huurprijzen, maar is een subsidie voor het huishouden en wordt in het inkomen meegeteld.

Caribisch Nederland kent ook verschillende regelingen die verschillend doorwerken in de gecoördineerde begrippen, waaronder de huursubsidie en de tegemoetkoming schoolkosten.

Huursubsidie

De verhuurderssubsidie (VHS) komt in de CPI tot uitdrukking. Deze subsidie is ingesteld als vergoeding voor de verhuurder bij het invoeren van het puntenstelsel: als de huur volgens het nieuwe puntenstelsel hoger zou mogen liggen, dan mag de verhuurder deze verhoging niet in één keer doorberekenen maar in stapjes van 5 procent per jaar. De verhuurder wordt middels de verhuurderssubsidie gecompenseerd voor het verlies aan huurinkomsten. De afbouw van de verhuurderssubsidie komt als een prijsstijging (in stapjes van 5 procent) terug in de CPI. Als bij de invoering van het puntenstelsel een lagere huur gevraagd moest worden dan voorheen, is deze prijsverlaging in de CPI meegenomen.

De bijdrage particuliere verhuur (BPV¹) daarentegen werkt door in het inkomen. De subsidie is geen prijsverlaging van de huur (en zit daarom niet verwerkt in de CPI), maar is een bijdrage van de overheid om de huur te betalen. De subsidie wordt daarom meegeteld in het inkomen van huurder. De subsidie wordt op aanvraag verkregen en is afhankelijk van het inkomen van de huurder.

¹ Omdat de BPV-gegevens nog niet beschikbaar waren ontbreken deze inkomsten nog in de voorlopige uitkomsten van dit onderzoek.

Schoolkosten voor studenten

Studenten jonger dan 30 jaar die minimaal tien jaar woonachtig zijn in Caribisch Nederland, kunnen studiefinanciering aanvragen ter bekostiging van een voltijds studie. Hieronder vallen studies aan MBO, HBO en universiteit. In de studiefinanciering² is een component opgenomen die eigenlijk een vergoeding is voor extra kosten die een normaal huishouden niet heeft, namelijk specifieke studiekosten zoals studiemiddelen en/of collegegeld. Het wordt maandelijks aan de student uitbetaald en daarom wordt het gezien als inkomen dat meetelt in het inkomensbegrip. Als een dergelijk (extra) bedrag in het inkomen is opgenomen, dan moet hier ook in de normbedragen voor de armoededefinitie rekening mee worden gehouden. In sectie 4.1 wordt dit verder toegelicht.

Ouders van studenten tot 26 jaar die geen aanspraak kunnen maken op studiefinanciering of voor wie de studiefinanciering niet toereikend is om zuivere studiekosten mee te kunnen betalen, kunnen studiekosten opgeven als aftrekpost op het belastbaar inkomen van de inkomstenbelasting. Het belastingvoordeel dat hiermee verkregen wordt is in het besteedbaar huishoudensinkomen verrekend.

3.2 Populatie afbakening

In de nieuwe armoedemethodiek wordt geen gebruik meer gemaakt van een afwijkende populatie, maar aangesloten bij de Europees Nederlandse afbakening van 'particuliere huishoudens met een waargenomen inkomen'. In Caribisch Nederland zijn er wel relatief veel huishoudens zonder inkomen. Dit is meer een probleem van een achterblijvende bevolkingsregistratie dan van het ontbreken van waarneming.

Populatie met onvolledig jaarinkomen

Onvolledige jaarinkomens worden in de Europees Nederlandse armoededefinitie afgebakend door de groep die letterlijk maar aan deel van de inkomensperiode ingezetene is (op basis van de kern van het huishouden). Dit gaat concreet om de emigranten en overledenen omdat de populatie aan het begin van het jaar wordt vastgesteld. Voor deze groep wordt dan zo nodig en zo mogelijk de armoedekwalificatie uit het voorgaande jaar over genomen. Omdat de armoedereeks voor Caribisch Nederland bij statistiekjaar 2023 begint, is er nog geen armoedetypering voor 2022 beschikbaar, met name omdat er geen voorbeeldbegrotingen zijn samengesteld voor 2022. Uitsluitend voor dit doel zijn voorbeeldbegrotingen voor 2022 geschat door die van 2023 te corrigeren voor de inflatie.

Peildatum populatie afbakening

In de inkomensstatistiek voor Caribisch Nederland wordt nog de peildatum per einde jaar gehanteerd, in aansluiting op de inkomensstatistiek vóór revisie in Europees Nederland. Gevolg is dat hier juist borelingen en immigranten slechts een deel van het jaar aanwezig zijn. Pasgeborenen hebben doorgaans sowieso geen eigen inkomen, maar het inkomen van immigranten is wel van belang. Een volledig jaarinkomen zou uit het eerste volledige jaar na immigratie gebruikt moeten worden, maar dat is uiteraard nog niet bekend als een actueel inkomensjaar wordt samengesteld. Voor immigranten is er dus geen goede manier om te corrigeren voor onvolledige jaarinkomens.

² Alleen studenten met een aanvullende beurs ontvangen een extra bedrag ter vergoeding van het collegegeld.

Om toch aan te sluiten bij de methodiek van de Europees Nederlandse armoededefinitie is het nodig om ook qua populatie bij de Nederlandse methodiek aan te sluiten. Vanaf 2023 zal daarom in plaats van de bevolking per einde onderzoeksjaar, de bevolking per aanvang onderzoek jaar gebruikt worden. Gevolg is dat er een kleine breuk zit in de reeks van de gemiddelde inkomens. In plaats van borelingen en immigranten zitten er dan overledenen en emigranten in de populatie. Deze verschuiving heeft een licht verhogende invloed op het gemiddelde inkomen.

Studentenhuishoudens

Studentenhuishoudens zijn particuliere huishoudens die volledig bestaan uit uitwonende studenten. Deze huishoudens maken in de Europees Nederlandse methodiek onderdeel uit van de populatie, maar worden per definitie niet getypeerd als wel of niet arm. De reden hiervoor is dat de ouderbijdragen niet worden waargenomen, en er daarom een te belangrijk deel van het inkomen ontbreekt om een goede typering te kunnen geven.

In Caribisch Nederland gaat om een beperkt aantal studentenhuishoudens, voor zover op basis van beschikbare informatie kan worden vastgesteld. De typering 'student' is beperkt tot de personen die WSF BES ontvangen en (buitenlandse) studenten die studeren aan de 'Saba University School of Medicine' (SUSoM).

Studenten die WSF BES ontvangen, zijn vrijwel allemaal studenten van de MBO Bonaire (BOL), die meestal nog thuis wonen. Het betreft jaarlijks ongeveer 300 studenten, die vanwege hun woonsituatie bijna nooit een studentenhuishouden vormen. De overige op Caribisch Nederland ingeschreven studenten wonen weliswaar vaker in een studentenhuishouden, maar door gebrek aan (bekend) inkomen vallen deze sowieso buiten de populatie.

4. Bepalen van de armoedegrens

De Nibud-voorbeeldbegrotingen voor verschillende huishoudenssamenstellingen dienen als basis voor het vaststellen van de armoedegrens voor Caribisch Nederland. Woonlasten zijn niet opgenomen in de voorbeeldbegrotingen die het Nibud voor dit onderzoek heeft samengesteld. Daarvoor is wel een rapport van Nibud (2023) in combinatie met andere bronnen geraadpleegd en ingezet.

4.1 Nibud voorbeeldbegroting

Het Nibud heeft minimumvoorbeeldbegrotingen opgesteld voor Bonaire, Sint-Eustatius en Saba afzonderlijk. Minimumvoorbeeldbegrotingen geven weer hoeveel een huishouden nodig heeft om de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. Het gaat dan om kosten van goederen en diensten die iedereen nodig heeft. Er wordt daarbij aangenomen dat

- mensen goed met geld omgaan,
- mensen niet te maken hebben met persoonlijk onvermijdbare uitgaven,
- mensen alles aanvragen waar ze recht op hebben.

Op enkele onderdelen verschilt de inhoud van het pakket tussen de eilanden, maar vooral variëren de prijzen van diensten en goederen. Bonaire is het grootste eiland van de drie en heeft de meeste keuze in winkels. De kosten van het minimumpakket zijn daar het laagst. Op Saba zijn ze het hoogst. In het minimumpakket zijn kosten opgenomen voor vaste lasten, reserveringsuitgaven (voor o.a. kleding, meubels en ziektekosten), huishoudgeld (waaronder dagelijkse boodschappen) en sociale participatie, zie bijlage 1.

Het Nibud onderscheidt 10 verschillende huishoudenssamenstellingen bestaande uit maximaal 3 volwassenen en 2 kinderen, nl.

- alleenstaande man,
- alleenstaande vrouw,
- paar zonder kinderen,
- paar met één kind (8 jaar),
- paar met twee kinderen (8 en 13 jaar)
- alleenstaande ouder (vrouw) met één kind (8 jaar)
- alleenstaande ouder (vrouw) met twee kinderen (8 en 13 jaar)
- oudere alleenstaande (AOV-gerechtigd)
- ouder stel zonder kinderen (AOV-gerechtigd)
- stel met meerderjarige inwonende

Er wordt onderscheidt gemaakt naar man en vrouw, en naar wel of niet AOV-gerechtigd. Bij alleenstaande ouders wordt de vrouw als uitgangspunt genomen.

Extrapoleren Nibud-bedragen naar alle huishoudenssamenstellingen

De voorbeeldbegrotingen van het Nibud zijn beschikbaar voor een beperkt aantal huishoudenssamenstellingen. Voor de armoedestatistiek zijn begrotingen nodig voor alle mogelijke samenstellingen. Hiertoe worden verschillen tussen de begrotingen voor de grootste beschikbare huishoudens vergeleken met de begrotingen van huishoudens met één persoon minder. De aldus verkregen marginale bijdragen worden opgeteld bij een basisbegroting om een begroting samen te stellen voor grotere huishoudens. Ook wordt verondersteld dat de kosten voor kinderen van 8 en 13 jaar representatief zijn voor een bredere leeftijdscategorieën.

Noodzakelijke aannames hierbij zijn:

- een 8 jarig kind stelt een 0-12 jarig kind voor,
- een 13 jarig kind stelt een 13-17 jarig kind voor,
- er bestaan geen extra schaalvoordelen in het hebben van meer dan 2 kinderen,
- er bestaan geen extra schaalvoordelen in voeren van een meerpersoonshuishouden met meer dan 3 volwassenen.

Om de kosten van een extra kind tot 13 jaar binnen een paar te berekenen worden de uitgaven van een paar met één kind (8 jaar) verminderd met de uitgaven van een paar zonder kinderen. Voor een extra kind van 13 tot 18 jaar binnen een paar worden de uitgaven van een paar met twee kinderen (8 en 13 jaar) verminderd met de uitgaven van een paar met één kind (8 jaar). Bij een alleenstaande ouder met een extra kind tot 13 jaar worden de uitgaven van een alleenstaande ouder (vrouw) met één kind (8 jaar) verminderd met de uitgaven van een alleenstaande vrouw. En voor een extra kind van 13 tot 18 jaar worden de uitgaven van een alleenstaande ouder twee kinderen (8 en 13 jaar) verminderd met de uitgaven van een alleenstaande ouder (vrouw) met één kind (8 jaar). De uitgaven van een extra volwassene worden berekend door de uitgaven van een stel met een meerderjarige inwonende te verminderen met de uitgaven van een paar zonder kinderen. Indien een alleenstaande ouder een man is, dan wordt er gerekend met de uitgaven van een alleenstaande man plus de uitgaven van de kinderen binnen een alleenstaande ouder huishouden.

Voor de overige meerpersoonshuishoudens is gekeken of de hoofdkostwinner een paarlid dan wel een alleenstaande (ouder) is. Afhankelijk hiervan is het normbedrag berekend uit het paarbedrag dan wel het alleenstaande (ouder) bedrag plus de uitgaven van een extra kinderen dan wel extra volwassenen. De uitgaven van een extra kind in deze huishoudens worden afgestemd op de situatie van de hoofdkostwinner.

Binnen alle huishoudens wordt er rekening gehouden met de aanwezigheid van AOV-gerechtigden in de kern en geslacht. De tabel in bijlage 1 laat naast de normbedragen zien wat de kosten zijn van een extra kind of volwassene.

Woonlasten Nibud-rapport

Een belangrijk onderdeel van het benodigde budget vormen de woonlasten. Woonlasten kunnen sterk variëren en daarom heeft Nibud in haar rapport verschillende scenario's opgesteld. Scenario 1 betreft de sociale huurwoning met aftrek (ver)huursubsidie. In dit scenario wordt uitgegaan van een netto huurbedrag voor een Onderstand-ontvanger. De bruto bedragen die Nibud daarvoor gebruikt zijn de bedragen die de woningcorporaties hanteren in het eerste kwartaal van 2023, zie tabel. Voor Bonaire betreft dit mediane bedragen, gebaseerd op gegevens van de woningcorporatie Fundashon Cas Bonairiano. Op Sint Eustatius wordt de huur via een puntenstelsel bepaald. En Saba werkt met arbitrair vastgestelde bedragen. Om van bruto bedragen tot netto bedragen te komen maakt Nibud voor Bonaire en Sint Eustatius gebruik van huur-inkomenstabellen, en voor Saba wordt gerekend met een derde van het inkomen als maximale huur. Het inkomen op Onderstand-niveau geldt als input hierbij.

Tabel 4.1.1: Sociale huurbedragen van de woningcorporaties op Caribisch Nederland uit Nibud-rapport.

	Bonaire (USD)	Sint Eustatius (USD)	Saba (USD)
	<i>Fundashon Cas Bonairiano (mediane bedragen)</i>	<i>Statia Housing Foundation</i>	<i>Own Your Own Home Foundation</i>
1 slaapkamer	431	450	366
2 slaapkamers	618		506
3 slaapkamers	637	750	676

Scenario 2 en 3 stellen particuliere huren voor, waarbij scenario 2 de huur zonder aftrek verhuursubsidie en scenario 3 de huur met aftrek verhuursubsidie is. Scenario 3 is (vooralsnog) alleen van toepassing op Bonaire. Op Sint Eustatius en Saba is de particuliere verhuursubsidie nog niet geïntroduceerd. Daarom is scenario 2 in de voorbeeldbegroting gesplitst in 2a en 2b, waarbij 2a het scenario voorstelt voor huishoudens met laag inkomen, en 2b het scenario voor huishoudens met hoog inkomen.

Omdat de armoededefinitie om een minimumwoonlast vraagt, vallen scenario 2 en 3 af. De bedragen uit deze scenario's zijn in alle gevallen hoger dan de bedragen die de woningcorporaties hanteren (scenario 1). De netto bedragen uit scenario 1 zijn eveneens niet (goed) bruikbaar voor de armoedestatistiek omdat de (ver)huursubsidie er reeds in verdisconteerd is. De subsidie is gebaseerd op inkomen op Onderstand-niveau in plaats van het normbedrag dat elk huishouden minimaal zou moeten hebben om rond te komen. Sectie 4.2 gaat nader in op de woonlasten die in de armoededefinitie worden gebruikt door de bruto huurbedragen te verminderen met de verhuursubsidie die geldig is op minimumniveau.

Consistentie Nibud-bedragen met inkomen en periode van een jaar

Voorbeeldbegrotingen van Nibud moeten worden aangesloten op de inkomensdefinitie. Dat gaat om twee aspecten. Ten eerste de samenstelling van het inkomensbegrip. Studiefinanciering die dient als vergoeding van schoolkosten van studenten, vraagt om het opnemen van schoolkosten in de begroting. Ten tweede de periode waar het betrekking op heeft. Maandbedragen uit de begroting moeten omgerekend worden naar het hele jaar, zowel naar twaalf maanden als naar het gemiddelde prijsniveau in die twaalf maanden.

Onderwijs op Caribisch Nederland is gratis voor alle leerlingen en studenten tot 18 jaar. In de Nibud-voorbeeldbegroting is daarom voor de minderjarigen uitsluitend rekening gehouden met de uitgaven voor schoolkosten, zoals bijvoorbeeld schoolmaterialen en schooluniformen. Er wordt geen rekening gehouden met de eventuele vergoeding die hiervoor aangevraagd kan worden. Voor de armoededefinitie is dat een verantwoorde keuze omdat een inkomen op het niveau van de minimumbudgetten geen recht geeft op een vergoeding. Voor meerderjarige studenten is er geen bedrag aan schoolkosten in de voorbeeldbegroting opgenomen omdat volwassenen niet worden onderscheiden naar wel of niet studerend. Voor de armoedegrens zal in voorkomende gevallen wel een bedrag per student worden meegeteld.

De MBO Bonaire biedt de beroepsopleidende leerweg (BOL) alsook de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) aan. BBL-studenten betalen (relatief laag) cursusgeld met daar bovenop kosten voor schoolmaterialen. BOL-studenten betalen collegegeld en daar bovenop kosten voor studiematerialen. Minderjarigen zijn dus vrijgesteld van cursus- of collegegeld, maar betalen wel de school- of studiematerialen. Hiervoor is in de Nibud-begroting een bedrag gereserveerd.

In 2023 bedraagt het collegegeld van de BOL-studenten 1357 dollar met bijkomende studiekosten van gemiddeld 480 dollar per jaar. Deze kosten worden bij de meerderjarige studenten opgeteld bij het normbedrag van het huishouden. Voor 2024 is het collegegeld 1419 dollar per jaar met het bedrag aan schoolkosten (480 dollar, gecorrigeerd voor de prijsontwikkeling).

De schoolkosten van meerderjarige BBL-studenten worden niet opgenomen in de normbedragen, omdat deze groep bij gebrek aan gegevens niet in het vizier is. De groep BBL-studenten is doorgaans veel kleiner dan de groep BOL-studenten.

In de Nibud-begrotingen voor 2023 en 2024 zijn de prijsontwikkelingen reeds in de bedragen verdisconteerd. Voor de prijsontwikkeling is de consumentenprijsindex van het CBS gebruikt. In Europees Nederland is die maandelijks, in Caribisch Nederland is die per kwartaal³. De omrekening is daarmee mogelijk minder precies, maar dit zal als gegeven worden aangenomen.

4.2 Woonlasten

De grootste uitgaven binnen een huishouden zijn doorgaans de woonlasten. Deze kunnen sterk variëren en vragen om een gegronde aanpak binnen de armoededefinitie. In fase 1 wordt voor de diverse huishoudens nog een standaard huurbedrag opgenomen waarvoor een typisch huishouden op minimumniveau zou kunnen huren. Daarbij wordt er rekening gehouden met de (ver)huursubsidie waar huishoudens met laag inkomen voor in aanmerking kunnen komen. In fase 2 wordt gebruik gemaakt van werkelijke woonlasten om de normbedragen verder te individualiseren, en dus ook rekening te houden met de variatie van de huurbedragen.

Normbedragen voor huur in armoededefinitie

De (ver)huursubsidie (VHS) wordt verrekend in de CPI en wordt daarmee conceptueel gezien als een korting op de prijs. Dit betekent voor de norm dat de (ver)huursubsidie afgetrokken moet worden van de bruto huurbedragen, zodat de netto huur als normbedrag voor de armoededefinitie wordt gebruikt.

Voor Bonaire en Sint Eustatius worden de sociale huurbedragen (2023), die Nibud in scenario 1 als uitgangspunt gebruikt, genomen als bruto huurbedragen. Voor Saba wordt gebruik gemaakt van waargenomen huren. Dit zijn meer recente gegevens dan die Nibud kon gebruiken. Omdat er voor Sint Eustatius geen microdata beschikbaar zijn, noch door Nibud een bedrag wordt genoemd voor een 2-slaapkamerwoning, wordt uitgegaan van een bedrag van 600 USD (in het verlengde van Saba). Aanvullende achtergrondinformatie over huur is te vinden in bijlage 4. In de tabel zijn de gebruikte bruto huurbedragen per eiland opgesomd.

Tabel 4.2.1: Sociale huurbedragen van de woningcorporaties op Caribisch Nederland gebruikt als bruto huur voor armoededefinitie.

	Bonaire (USD)	Sint Eustatius (USD)	Saba (USD)
1 slaapkamer	431	450	450
2 slaapkamers	618	600	600
3 slaapkamers	637	750	750

Voor Bonaire en Sint Eustatius worden de huur-inkomenstabellen ingezet om netto huurbedragen te berekenen. Voor 2023 betreft dit voor Bonaire een tabel in klassen van het

³ Het CBS heeft een haalbaarheidsstudie gedaan naar uitbreiding van de CPI Caribisch Nederland, waaronder een maandelijks frequentie.

minimumloon (WML) en voor Sint Eustatius een tabel met gespecificeerde inkomensklassen, zie bijlage 2. Het netto huurbedrag voor Saba is gemaximeerd op 30 procent van het inkomen. Het inkomen in deze berekeningen stelt het Nibud-budget voor, aangevuld met het bruto huurbedrag dat past bij de samenstelling van de diverse huishoudenssamenstellingen.

De woningcorporaties verhuren doorgaans woningen met maximaal 3 slaapkamers. Dit is voor het gros van de huishoudens op Caribisch Nederland voldoende. Ongeveer 80 procent van de huishoudens op Caribisch Nederland heeft maximaal 4 huishoudensleden. Voor huishoudens die meer dan 3 slaapkamers nodig hebben, wordt binnen dit onderzoek gerekend met huurbedragen voor een 3-slaapkamerwoning. Voor een paar wordt gerekend met 1 slaapkamer.

Indien de maximale netto huurbedragen (bij een inkomen op het niveau van de armoedegrens) hoger uitkomen dan de normbedragen voor de bruto huur, dan wordt het bruto huurbedrag opgenomen als woonlast in de norm. Voor Saba is dit voor alle huishoudens het geval, omdat 30 procent van het totale budget telkens hoger is dan de bruto huur. Er is dus geen sprake van verhuursubsidie op Saba (op het niveau van de armoedegrens). De bruto huurbedragen gelden als norm.

Consistentie normbedragen huur met inkomen en periode van een jaar

Voor dit onderzoek wordt aangenomen dat huurbedragen gedurende het jaar (1 juli) stijgen met de jaarlijkse CPI voor huisvesting. De CPI voor huisvesting is hier de beste benadering voor de huurontwikkeling. Om huurbedragen naar jaarbedragen voor de norm om te rekenen wordt het januaribedrag vermenigvuldigd met de gemiddelde huurontwikkeling in het jaar ten opzichte van het begin van het jaar. Dit laatste wordt berekend met de CPI voor huisvesting van het jaar gedeeld door de CPI voor huisvesting van het eerste kwartaal. Zie bijlage 2 voor meer achtergrondinformatie over huurstijgingen.

De bruto huurbedragen van 2023 worden middels de CPI voor huisvesting omgerekend naar 2024 bedragen. Voor Bonaire en Sint Eustatius is de netto huur en de huursubsidie in 2024 afgeleid uit de WML huur-inkomenstabel. Voor Saba geldt opnieuw de 30-procent regel.

5. Cijfers over armoede in Caribisch Nederland

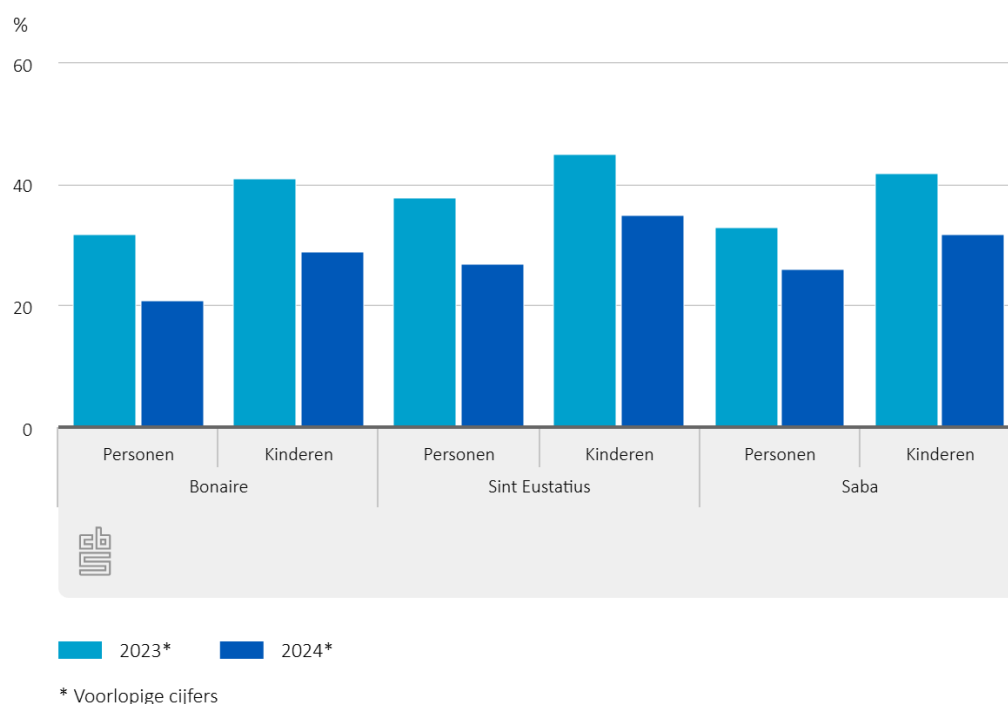
Armoede wordt in kaart gebracht met gebruikelijke indicatoren, zoals de prevalentie van armoede, de intensiteit van armoede en de spreiding van inkomens rondom de armoedegrens. De prevalentie van armoede geeft weer hoeveel procent van de bevolking onder de armoedegrens leeft en biedt inzicht in welk deel van de bevolking arm is. De intensiteit van armoede laat vervolgens zien hoe ver het inkomen van de armen onder de armoedegrens ligt en informeert daarmee over de ernst van armoede. De spreiding rond de armoedegrens geeft ten slotte weer hoeveel procent van de bevolking een inkomen net onder of net boven de armoedegrens heeft. Dit biedt onder meer inzicht in het financieel kwetsbare deel van de bevolking: enerzijds de groep die arm is, anderzijds de groep die dat niet is, maar niet veel meer te besteden heeft.

Per eiland worden deze resultaten voor de totale bevolking gepresenteerd. Daarnaast is er speciale aandacht voor de armoede onder minderjarige kinderen, armoede onder werkenden en uitkeringsontvangers.

5.1 Prevalentie van armoede

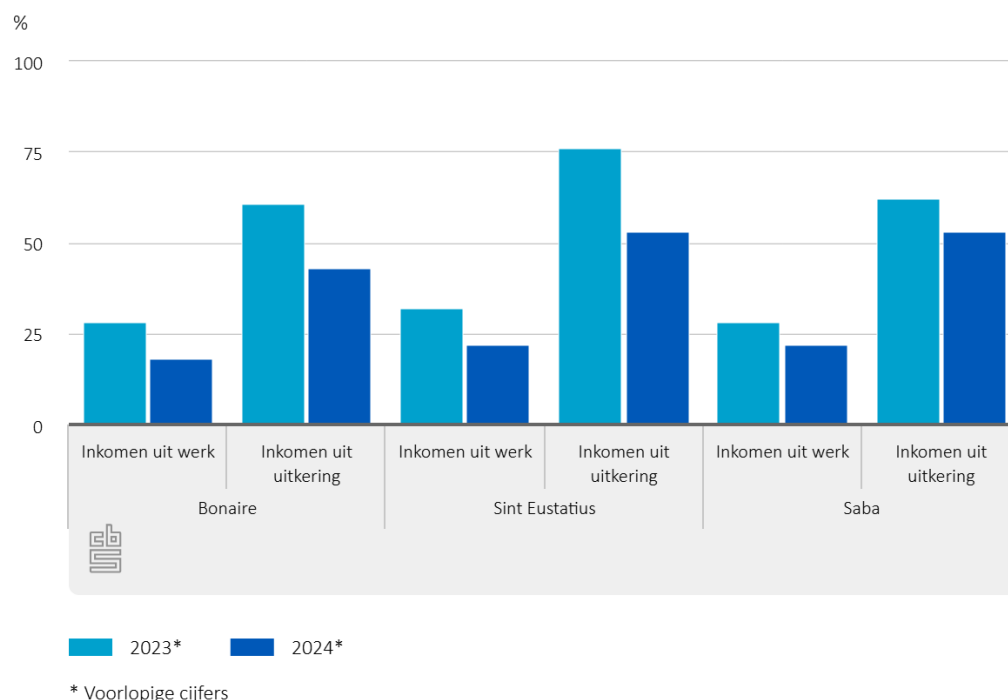
De armoede volgens de nieuwe armoededefinitie fase 1 is in 2023 op alle drie de eilanden hoog. Op Bonaire leefden 7200 (32 procent) inwoners in armoede. Op Sint Eustatius en Saba hadden respectievelijk 1150 en 550 (38 en 33 procent) inwoners een inkomen onder de armoedegrens. De maatregelen die de overheid in 2024 nam, hebben een gunstig effect gehad op de armoede. Op Bonaire en Sint Eustatius daalde de armoede ten opzichte van 2023 met 11 procentpunt. In 2024 hadden 4950 (21 procent) inwoners van Bonaire en 800 (27 procent) inwoners van Sint Eustatius een inkomen onder de armoedegrens. Op Saba was de armoede het minst gedaald, nl. met 7 procentpunt. In 2024 waren 450 (26 procent) inwoners van Saba arm.

Armoede in Caribisch Nederland

De armoede onder de minderjarige kinderen lag nog een stuk hoger. Respectievelijk maakten 1850, 300 en 150 (41, 45 en 42 procent) kinderen deel uit van een arm huishouden op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De maatregelen in 2024 hebben eveneens een positief effect gehad op huishoudens met kinderen. Respectievelijk daalde de kinderarmoede op Bonaire, Sint Eustatius en Saba met 12 procentpunt, 10 procentpunt en 10 procentpunt. Toch leefden in 2024 op Bonaire nog steeds 1350 (29 procent) kinderen in armoede, en op Sint Eustatius en Saba ging dit respectievelijk om 250 en 100 (35 en 32 procent) kinderen.

Armoede naar voornaamste inkomensbron huishouden

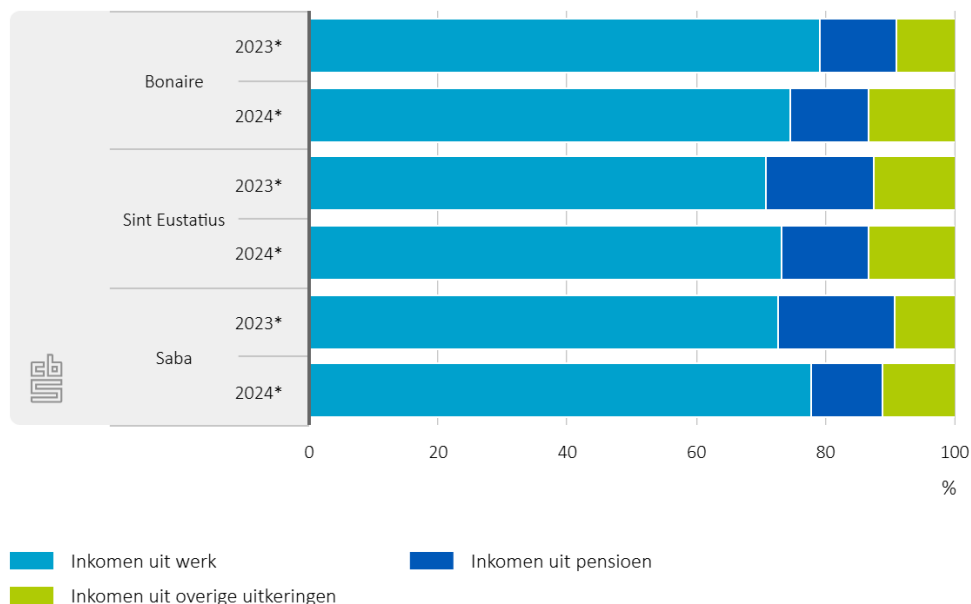
Onder de huishoudens met voornamelijk inkomen uit een uitkering komt armoede relatief het vaakst voor. In 2023 leefde het gros van hen in armoede: dat geldt voor alle drie de eilanden. Op Sint Eustatius had 76 procent van de uitkeringsontvangers te weinig middelen om rond te kunnen komen. Op Bonaire en Saba leefde respectievelijk 61 en 62 procent van de uitkeringsontvangers in 2023 in armoede. Het effect van de maatregelen in 2024 was onder de uitkeringsontvangers het grootst. De armoede daalde bij hen respectievelijk met 18 procentpunt, 23 procentpunt en 9 procentpunt op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Desondanks leefden in 2024 nog steeds veel uitkeringsontvangers met een inkomen onder de armoedegrens.

Vergeleken met de uitkeringsontvangers was er onder de werkenden aanzienlijk minder armoede. In 2023 leefde op Bonaire, Sint Eustatius en Saba respectievelijk 28 procent, 32 procent en 28 procent van de werkenden in armoede. In 2024 was ook binnen deze groep de armoede gedaald.

Doorgaans leeft bijna 90 procent van de bevolking op Caribisch Nederland in een huishouden met voornamelijk inkomen uit werk. Ook de arme bevolking bestaat voornamelijk uit personen in huishoudens met inkomen uit werk en in mindere mate uit ontvangers van pensioen (AOV en aanvullend pensioen) of overige uitkeringen. Op Bonaire had in 2023 79 procent van de arme inwoners voornamelijk inkomen uit werk. Op Sint Eustatius en Saba was dit respectievelijk 71 procent en 73 procent. Met de daling van de armoede in 2024 is het aandeel werkenden met

inkomen onder de armoedegrens op Bonaire relatief kleiner geworden ten opzichte van de uitkeringsontvangers (pensioen en overige uitkeringen). Op Sint Eustatius en Saba is het aandeel werkenden juist toegenomen en leven er relatief minder pensioen- en uitkeringsontvangers in armoede.

Samenstelling arme bevolking naar voornaamste inkomensbron huishouden

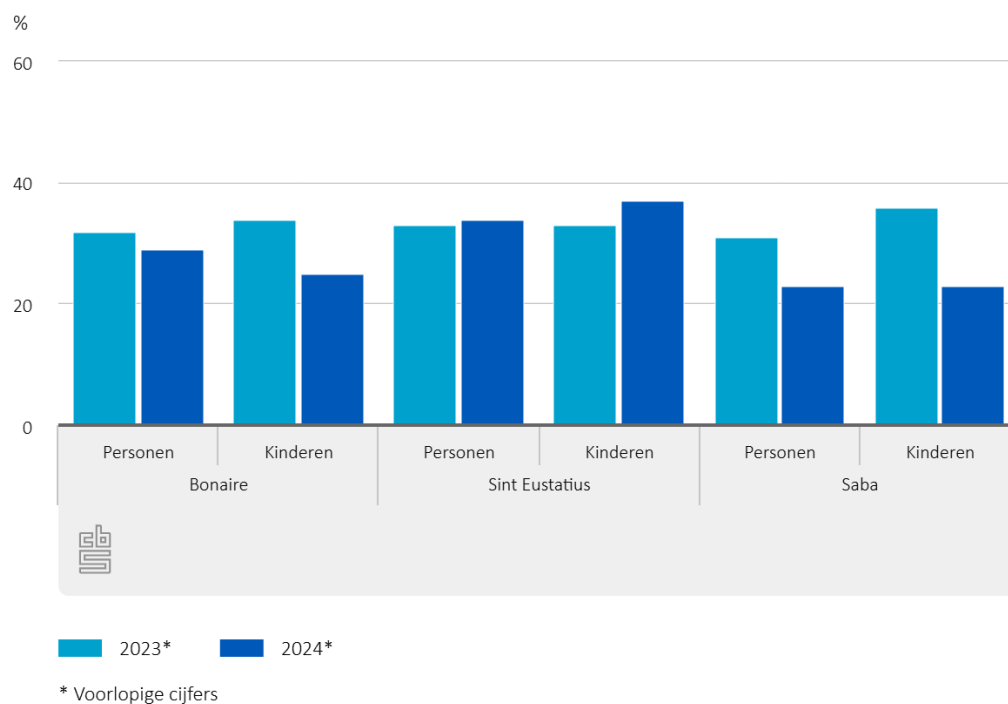
5.2 Intensiteit van armoede

De intensiteit van de armoede geeft aan hoeveel inkomen de arme bevolking in doorsnee tekort komt in vergelijking met de armoedegrens. Dat betekent dat de helft van de armen een kleiner inkomenstekort heeft dan de mediaan en dat de andere helft van de armen een minstens zo groot inkomenstekort heeft. Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba was de armoede-intensiteit in 2023 respectievelijk 32 procent, 33 procent en 31 procent. Met de daling van de armoede in 2024 daalde op Bonaire en Saba ook de armoede-intensiteit. Op Saba was het inkomenstekort met 8 procentpunt gedaald tot een niveau van 23 procent.

De armoede-intensiteit onder de kinderen was op alle drie de eilanden iets groter dan voor de arme bevolking. Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba leefden kinderen in huishoudens met respectievelijk 34 procent, 33 procent en 36 procent inkomenstekort in doorsnee. In 2024 was dit tekort 25 procent voor Bonaire en 23 procent voor Saba. Het doorsnee tekort voor kinderen op Sint Eustatius was in 2024 gegroeid naar 39 procent.

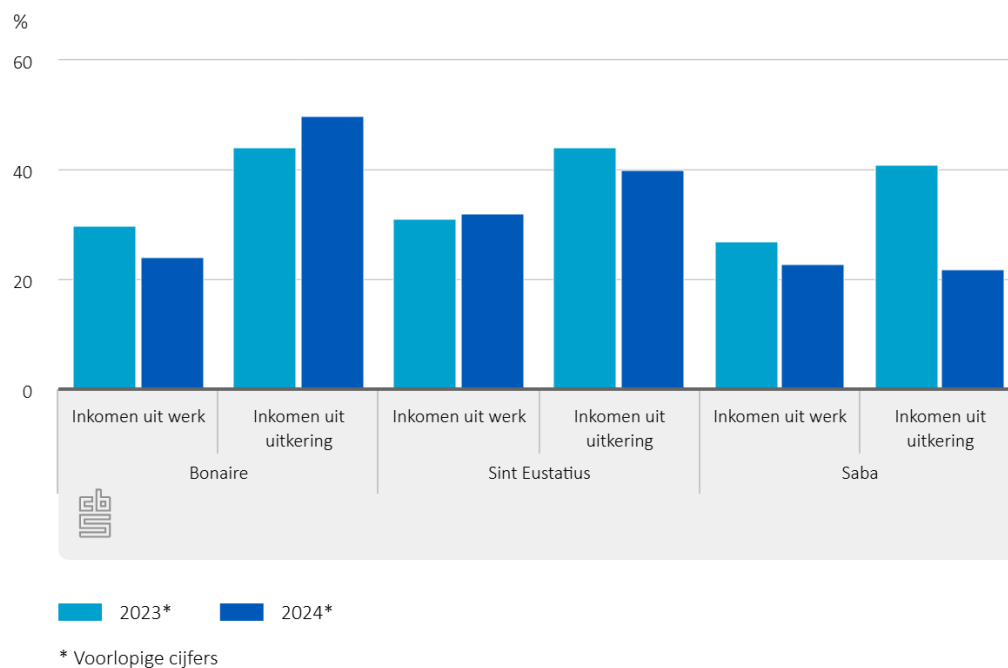
Merk op dat de armoede-intensiteit afhankelijk is van de samenstelling van de groep armen. Een toename betekent niet per se dat de armen er zelf op achteruit zijn gegaan, maar kan er ook op duiden dat de achterblijvers juist steeds meer bestaat uit mensen die verder van de grens af zitten.

Intensiteit van armoede

Niet alleen is er veel armoede onder de uitkeringsontvangers, maar ook het inkomenstekort is relatief groot. In 2023 hadden uitkeringsontvangers op Bonaire en Sint Eustatius in doorsnee 44 procent minder inkomen dan de armoedegrens. Ook op Saba was het inkomenstekort met 41 procent fors. Hoewel de maatregelen in 2024 gunstig effect hadden op de armoede, was het inkomenstekort van uitkeringsontvangers op Bonaire gegroeid naar 50 procent in doorsnee. Op Sint Eustatius en Saba daalde het doorsnee inkomenstekort naar 40 en 22 procent respectievelijk.

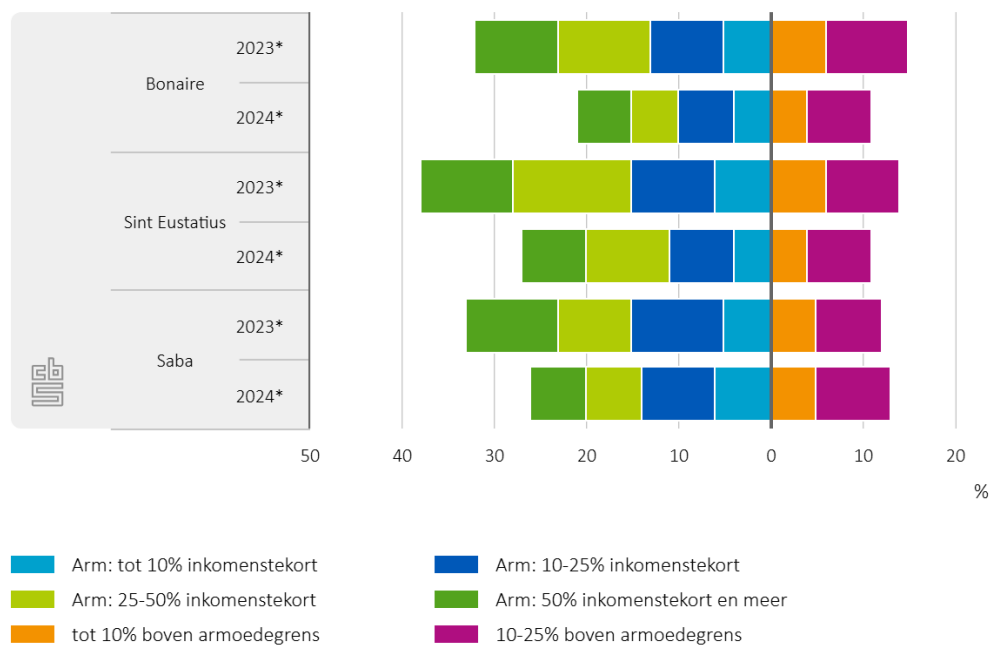
Intensiteit van armoede naar voornaamste inkomensbron huishouden

5.3 Spreiding van armoede

Terwijl in 2023 32 procent van de inwoners van Bonaire arm was, leefde nog eens 15 procent met een inkomen tot maximaal 25 procent boven de armoedegrens. Op Sint Eustatius en Saba had in 2023 respectievelijk 14 procent en 12 procent van de inwoners een inkomen tot maximaal 25 procent boven de armoedegrens. Met de daling van de armoede in 2024, werd op Bonaire en Sint Eustatius ook deze groep kleiner, nl. 11 procent voor beide eilanden. Op Saba groeide de groep met inkomen tot maximaal 25 procent boven de armoedegrens tot 13 procent.

Spreiding rond de armoedegrens

* Voorlopige cijfers

Samenvatting

In opdracht van het Ministerie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en op advies van de Commissie Sociaal Minimum Caribisch Nederland is onderzocht of de nieuwe armoedemethode voor Europees Nederland ook toepasbaar is voor Caribisch Nederland. In dit rapport is verantwoording afgelegd voor de keuzes die er gemaakt zijn om een basisvariant voor de armoededefinitie vorm te geven.

De basisvariant maakt gebruik van Nibud-voorbeeldbegrotingen voor de bestedingen excl. huur en het besteedbaar inkomen uit de inkomensstatistiek Caribisch Nederland. De woonlasten (huur) zijn gebaseerd op de sociale huren die de woningcorporaties hanteren. Er wordt rekening gehouden met de (ver)huursubsidie.

De bedragen van de Nibud-voorbeeldbegrotingen (excl. huur) vermeerderd met de netto woonlasten na aftrek huursubsidie vormen de normbedragen die de armoedegrens voorstellen voor de diverse huishoudenssamenstellingen. Als het besteedbaar huishoudensinkomen lager ligt dan de armoedegrens dan wordt het huishouden als arm getypeerd.

De populatie voor de armoedestatistiek betreft de particuliere huishoudens op 1 januari met waargenomen inkomen. Studentenuishoudens zijn weliswaar onderdeel van de populatie, maar krijgen geen typering voor armoede omdat eventuele ouderlijke bijdragen niet worden waargenomen. Omdat het aantal studentenuishoudens op Caribisch Nederland beperkt is, heeft dit nauwelijks effect op de uitkomsten.

Voor huishoudens met overledenen en emigranten binnen de huishoudenskern wordt voor de armoedetypering de typering van het voorgaand jaar overgenomen. Om hierin de Europees Nederlandse armoededefinitie te kunnen volgen is ook de populatie waarvoor inkomens- en armoedegegevens worden samengesteld veranderd van de populatie einde jaar naar de populatie bij aanvang van het jaar. Op deze wijze kan voor de gehele populatie een betrouwbare armoedetypering worden gegeven.

De eerste voorlopige cijfers hebben betrekking op 2023 en 2024. De maatregelen die de overheid genomen heeft om de bestaanszekerheid te verbeteren in 2024 zijn daarin duidelijk zichtbaar. In 2023 was de armoede op Caribisch Nederland relatief hoog. Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba had respectievelijk 32 procent, 38 procent en 33 procent van de bevolking te weinig financiële middelen om rond te komen. In 2024 was nog steeds respectievelijk 21 procent, 27 procent en 26 procent arm op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

De armoede onder de minderjarige kinderen lag nog hoger. In 2023 maakte respectievelijk 41 procent, 45 procent en 42 procent van de kinderen deel uit van een arm huishouden op respectievelijk Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De maatregelen in 2024 hebben ook op de kinderen een gunstig effect gehad. Desondanks leefde nog steeds 29 procent, 35 procent en 32 procent van de kinderen in armoede voor respectievelijk Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

In 2023 was het merendeel van de uitkeringsontvangers arm. De maatregelen hadden aanzienlijk effect op deze groep, maar nog steeds was in 2024 meer dan de helft van deze groep arm (m.u.v. Bonaire). Onder de werkenden was er minder armoede. Van 2023 op 2024 is de armoede voor deze groep het minst gedaald.

Naast de armen is er de groep bijna-armen met een inkomen van maximaal 25 boven de armoedegrens. De groep heeft in beide jaren een omvang van tussen de 10 procent en 15 procent. In 2024 is de groep (m.u.v. Saba) iets kleiner geworden.

Literatuurlijst

De nieuwe methode om armoede te meten in Nederland (2024), Marion van den Brakel (CBS), Kai Gidding (CBS), Reinder Lok (CBS), Ferdy Otten (CBS), Eveline Vandewal (CBS), Jasja Bos (Nibud), Marcel Warnaar (Nibud), Guus Wieman (Nibud), Benedikt Goderis (SCP), Sander Muns (SCP)

Minimumvoorbeeldbegrotingen voor Caribisch Nederland (Nibud, 2023), Marcel Warnaar, Jasja Bos, Cora van Horssen, Sanne Lamers, Noushka Veerman, Guus Wieman

Haalbaarheidsonderzoek uitbreiding consumentenprijsindex Caribisch Nederland (CBS, 2024)

Een waardig bestaan (Commissie sociaal minimum Caribisch Nederland, 2023)

Bijlage 1. Nibud voorbeeldbegrotingen (excl. huur)

Nibud heeft voor alle drie de eilanden voorbeeldbegrotingen samengesteld voor 2023 en 2024. In de begroting is rekening gehouden met bedragen voor vaste lasten, reserveringsuitgaven, huishoudgeld en sociale participatie. De bedragen zijn weergegeven in US dollar per maand.

Uit de bedragen voor de verschillende huishoudenssamenstellingen die Nibud onderscheidt zijn bedragen voor een extra volwassene en een extra kind afgeleid rekening houdend met de kern van het huishouden.

ASTE LASTEN

- Gas
- Elektriciteit
- Water
- Telefoon, televisie en internet
- Lokale lasten en diensten (bijv. paspoort)
- Verzekeringen
- School- en studiekosten
- Bankkosten
- Vervoerskosten

RESERVERINGSUITGAVEN

- Kleding
- Inboedel, onderhoud huis, tuin
- Extra ziektekosten

UISHOUDGELD

- Voeding
- Was- en schoonmaakartikelen
- Persoonlijke verzorging

SOCIALE PARTICPATIE

NIBUD voorbeeldbegrotingen	2023			2024		
Huishoudens	Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Bonaire	Sint Eustatius	Saba
alleenstaande man	1290	1342	1271	1297	1352	1298
alleenstaande vrouw	1291	1348	1293	1299	1358	1320
paar zonder kinderen	1872	1979	2004	1895	1995	2042
alleenstaande ouder (vrouw) met één kind (8 jaar)	1735	1834	1783	1749	1846	1814
alleenstaande ouder (vrouw) met twee kinderen (8 en 13 jaar)	2288	2508	2406	2319	2529	2450
paar met één kind (8 jaar)	2312	2440	2450	2346	2460	2495
paar met twee kinderen (8 en 13 jaar)	2863	3112	3076	2913	3141	3133
oudere alleenstaande (AOV-gerechtigd)	1273	1316	1259	1279	1325	1285
ouder stel zonder kinderen (AOV-gerechtigd)	1845	1929	1957	1866	1944	1993
stel met meerderjarige inwonende	2473	2619	2721	2516	2644	2773
Kosten paar zonder kinderen met één AOV-gerechtigde	1859	1954	1981	1881	1970	2018
Kosten extra kind in huishouden met paar						
extra kind (8 jaar)	440	461	446	451	465	453
extra kind (13 jaar)	551	672	626	567	681	638
Kosten extra kind in huishouden met alleenstaande ouder						
extra kind (8 jaar)	444	486	490	450	488	494
extra kind (13 jaar)	553	674	623	570	683	636
Kosten extra volwassene						
extra volwassene o.b.v. paar (met ander)	601	640	717	621	649	731
extra volwassene o.b.v. paar en alleenstaande	582	637	733	598	643	744

Bijlage 2. Huur

Huur op Caribisch Nederland

In Caribisch Nederland zijn er relatief weinig sociale huurwoningen. Het merendeel van de eilandbewoners is daarom aangewezen op een huurwoning uit de particuliere sector. De sociale huurprijzen zijn inzichtelijk omdat deze een wettelijk kader hebben. Vanuit de woningcorporatie Fundashon Cas Bonairiano (FCB) zijn gegevens beschikbaar gesteld over de huren en (ver)huursubsidies in de sociale huursector op Bonaire. Ook zijn er gegevens opgevraagd over de (ver)huursubsidie in de particuliere huursector op Bonaire. De Own Your Own House Foundation heeft gegevens over de sociale huur Saba beschikbaar gesteld. Er is nog maar weinig bekend over de huurprijzen in de particuliere sector op Caribisch Nederland. De lopende CBS-onderzoeken zoals AKO en OMNIBUS zijn steekproefonderzoeken die o.a. beperkte informatie over huur uitvragen. Mede doordat deze onderzoeken niet jaarlijks plaatsvinden is de bruikbaarheid van deze gegevens beperkt voor de armoedestatistiek. Recentelijk zijn er twee nieuwe onderzoeken op het gebied van wonen verricht, nl. het WOON-onderzoek CN en de pilot huurenquête.

Indexeren huurbedragen

In Caribisch Nederland is het tot voor kort ongebruikelijk geweest om huurbedragen jaarlijks te indexeren. Daardoor komt het nog steeds voor dat bewoners die al heel lang in dezelfde woning verblijven een hele lage huur hebben, veel lager ook dan de sociale huurbedragen die voor nieuwe bewoners gelden. De FCB heeft in 2021 besloten deze huurbedragen jaarlijks met 5 procent te verhogen tot aan de geldende sociale huurbedragen. Verder indexeren zij inmiddels jaarlijks de sociale huurbedragen op 1 juli (net als in Europees Nederland). Ook uit de pilot-huur enquête zijn er aanwijzingen gevonden dat er sprake is van huurverhoging in de particuliere sector op Bonaire. Dit in tegenstelling tot de huren op Sint Eustatius en Saba, waar huren vooralsnog uitsluitend verhoogd worden op het moment van nieuwe bewoners (verhuizing).

Huursubsidie

Op Caribisch Nederland is het voor huishoudens met laag inkomen sinds enkele jaren mogelijk om huursubsidie aan te vragen. Enerzijds is er de verhuursubsidie (VHS) voor sociale huurwoningen (welke doorwerkt in de CPI, en daarmee in het te hanteren normbedrag) en daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden voor huursubsidie binnen de particuliere huur, de bijdrage particuliere verhuur (BPV), welke als inkomen wordt meegeteld en daardoor geen onderdeel is van het normbedrag.

Verhuursubsidie (VHS)

De verhuursubsidie sociale verhuur (VHS) is een regeling met als doel de woonlasten van huurders met een laag inkomen te verlichten, door middel van een subsidie aan verhuurders die sociale huurwoningen aanbieden. De subsidie wordt verleend aan de verhuurder, niet direct aan de huurder.

De VHS is geregeld binnen de 'Wet maatregelen huurwoningmarkt Caribisch Nederland' en is nader uitgewerkt in eiland verordeningen per eiland. Als onderdeel van de Verhuursubsidieverordening is op Bonaire in 2022 een huur-inkomenstabel vastgesteld die dient als basis om de huursubsidie te bepalen. Het betreft een tijdelijk besluit dat is genomen op 8 februari 2022. Er wordt rekening gehouden met kinderen en studerende kinderen.

Tabel B.2.1: Huur- inkomenstabel Bonaire bij Verhuursubsidieverordening vanaf 2022

Bruto huishoudinkomen per jaar in USD	Maximaal woonlastpercentage*	Maximale vraagprijs per jaar in USD
«2.793	10	279
2.794 - 5.587	12,5	349 - 698
5.588 - 8.380	15	838 - 1.257
8.381 - 11.173	18	1.509 - 2.011
11.174 - 13.966	21	2.347 - 2.933
13.967 - 16.760	24	3.352 - 4.022
16.761 - 19.553	27	4.526 - 5.279
19.554 - 22.346	30	5.866 - 6.704
» 22.347		Maximale huurprijs of marktprijs

*Het woonlastpercentage wordt verminderd met 0,5% per inwonend kind onder 18 jaar dat volledig, althans voor meer dan 80%, wordt verzorgd door de ouders en per voltijd studerend kind tussen de 18 en 23 jaar.

Op 8 maart 2023 is er op Bonaire een wijziging in de [Verhuursubsidieverordening](#) tot stand gekomen. De huur-inkomenstabel is sindsdien afhankelijk van het WML en makkelijker toepasbaar in de praktijk.

Tabel B.2.2: Huur- inkomenstabel Bonaire bij Verhuursubsidieverordening vanaf 2023

Bruto huishoudinkomen uitgedrukt als WML (min)	Bruto huishoudinkomen uitgedrukt in WML (max)	Maximaal woonlastpercentage
	1	10
1	1,5	14
1,5	2	17
2	2,5	20
2,5	3	24

*Het woonlastpercentage wordt verminderd met 0,5% per inwonend kind onder 18 jaar dat volledig, althans voor meer dan 80%, wordt verzorgd door de ouders en per voltijd studerend kind tussen de 18 en 23 jaar.

Ook op Sint Eustatius is in 2022 een huur-inkomenstabel opgesteld als onderdeel van de [Verhuursubsidieverordening](#).

Tabel B.2.1: Huur- inkomenstabel Sint Eustatius bij Verhuursubsidieverordening vanaf 2022

Bruto huishoudinkomen per jaar in USD	Maximaal woonlastpercentage	Huurprijs in USD
10.000 – 11.435	13,44	112
11.436 - 12.011	13,2	126
12.012 - 12.570	13,99	140
12.571 - 13.129	14,7	154
13.130 - 13.687	15,35	168
13.688 - 14.246	15,06	182
14.247 - 14.804	16,51	196
14.805 - 15.363	16,94	209
15.364 - 15.922	17,42	223
15.923 - 16.480	17,86	237
16.481 - 17.039	18,28	251

17.040 - 17.598	18,66	265
17.599 - 18.156	19,02	279
18.157 - 18.715	19,36	293
18.716 - 19.274	19,68	307
19.275 - 19.832	19,98	321
19.833 - 20.391	20,27	335
20.392 - 20.950	20,54	349
20.951 - 21.508	20,79	363
21.509 - 22.067	21,03	377
22.068 - 22.626	21,26	391
22.627 - 23.185	21,48	405
23.186 - 23.744	21,69	419
23.745 - 24.343	21,88	433
24.344 - 24.942	22,03	447
24.943 - 25.541	22,18	461
25.542 - 26.100	22,32	475
26.101 - 26.659	22,48	489
26.660 - 27.218	22,64	503
27.219 - 27.777	22,79	517
27.778 - 28.336	22,94	531
28.337 - 28.895	23,08	545
28.896 - 29.454	23,21	559
29.455 - 30.012	23,34	573
» 30.013		

In 2024 is Sint Eustatius ook overgestapt op de huur-inkomenstabel afhankelijk van WML.

Op Saba is sinds 2018 een lokale regeling van kracht m.b.t. (ver)huursubsidie. Er wordt op Saba niet gewerkt met een huur-inkomenstabel om de (ver)huursubsidie vast te stellen. Hier geldt dat de huur nooit hoger mag zijn dan 30 procent van het inkomen.

Op Bonaire zijn in 2021 voorbereidingen getroffen om de VHS structureel te kunnen aanbieden. In 2022 is de VHS formeel gestart. Sint Eustatius en Saba volgden ook al in 2022. In 2023 werd de doelgroep op Bonaire uitgebreid en er werden huurplafonds opgesteld.

Bijdrage particuliere verhuur (BPV)

In 2022 is er op Bonaire een pilot gestart om huishoudens met hoge woonlasten in de particuliere sector tegemoet te komen met een (ver)huursubsidie, nl. de Bijdrage Particuliere Verhuur (BPV). Deze loopt ook na 2022 door. Net als bij de verhuursubsidie wordt de subsidie uitbetaald aan de verhuurder. De bedoeling is om deze regeling uit te breiden naar Sint Eustatius en Saba.